

zpravodaj

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

květen 2005

Univerzita obnovila habilitační řízení

Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové obnovila habilitační řízení v oboru Historické vědy se zaměřením na české a československé dějiny. Mezi první úspěšné habilitanty patří **PhDr. Irena Korbelářová, Dr.**, proděkanka Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, která 13. dubna 2005 předstoupila před Vědeckou radou Pedagogické fakulty UHK s přednáškou Města na Těšínsku v 18. století.

Stalo se na UHK

4. dubna 2005 navštívil univerzitu ministr pro místní rozvoj Ing. Jiří Paroubek.
- 4.–8. dubna 2005 pořádal katedra německého jazyka a literatury Týden programu Socrates, v jehož rámci se uskutečnily přednášky a semináře profesorů z partnerských univerzit z Německa, Rakouska, Belgie a Dánska.
7. dubna 2005 pořádal Ústav pedagogiky a psychologie pro primární vzdělávání PdF vědeckou konferenci s mezinárodní účastí „Příprava učitelů primárního vzdělávání“.
- 11.–13. dubna 2005 absolvovali rektorka UHK doc. J. Mikulecká a děkan FIM doc. J. Hynek pracovní návštěvu Rady Evropy, Evropského parlamentu a Soudního dvoru pro lidská práva ve Štrasburku.
13. dubna 2005 proběhla před Vědeckou radou Pedagogické fakulty UHK habilitační řízení v oboru Historické vědy se zaměřením na české a československé dějiny.
14. dubna 2005 koncertoval ve dvoraně Objektu společné výuky virtuos ve hře flétnu Jiří Stivín.
18. dubna 2005 zasedala Správní rada UHK.
20. dubna 2005 zasedal Akademický senát UHK.
21. dubna 2005 se na Ústavu filosofie, politických a společenských věd PdF UHK konala 37. konference „Systémové inženýrství SI 05“ na téma Riziková společnost.
21. a 26. dubna 2005 přednášel na katedře aplikované lingvistiky FIM UHK prof. Rudolf Lüthe z Universität Koblenz na téma Entwicklungen in der deutschsprachigen Philosophie des 20. Jahrhunderts a Geschmack als ästhetisches Gewissen. Überlegungen im Anschluss an Gadamer und Wittgenstein.
25. dubna 2005 se na katedře sociální práce a sociální politiky PdF UHK konala minikonference Možnosti sociální práce na počátku 21. století.
26. a 27. dubna 2005 pořádal katedra sociální patologie a sociologie PdF UHK dva blokové semináře v rámci programu Socrates/Erasmus.
- 29.–30. dubna 2005 proběhlo pracovní jednání AS UHK v Rokytnici nad Jizerou.

Obsah

- ZE ŽIVOTA UNIVERZITY** 1 – 5
Složení AS PdF / Složení AS FIM / Nový předseda AS FIM vlastním pohledem / Představuje se nový vedoucí katedry speciální pedagogiky PdF Mgr. Tibor Vojtko / Ministerská návštěva / Týden programu Socrates / 10 let spolupráce UHK a Microsoft /
- TVŮRČI A VĚDECKÁ ČINNOST** 5 – 6
Habilitace znovu po 10 letech / Netradiční pohledy na školu a vzdělávání / Příprava učitelů primárního vzdělávání / Frankofonní dny v Hradci Králové již popáté / O výzkumu v pískovně Obědovice u Hradce Králové / Koncert studentů hudební fakulty / Stivínovy kreace: Non plus futrá! / Literární dílna o holocaustu /
- DIÁŘ** 7
Nové knihy: Gesto štědrosti nebo paternalismu? / Nové tituly nakladatelství GAUDEAMUS / Plánované akce

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY

Přinášíme Vám výsledky voleb do Akademického senátu Pedagogické fakulty a Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové, které se uskutečnily v březnu 2005. Při této příležitosti představujeme i nově zvolené předsedy obou fakultních senátů, jimž jsme položili několik otázek. Všem zvoleným senátorům gratulujeme a přejeme vše dobré do jejich nadcházejícího funkčního období.

Složení AS PdF

MgA. J. Kyselák (předseda), **Mgr. P. Zíkl** (místopředseda za akademickou komoru), **M. Beran** (místopředseda za studentskou komoru)

Členové akademické komory: doc. PhDr. M. Bílek, Ph.D., doc. MgA. J. Pašek, PhDr. R. Tichý, Ph.D., Mgr. J. Skopal, Ing. K. Radocha, Mgr. F. Vaníček, Ph.D.

Členové studentské komory: K. Jarošová, L. Grygerek, J. Lorenc, J. Janiš, J. Černá, J. Stratílek

Nový předseda AS PdF

Jan Kyselák, MgA. *1949

Vyučované předměty na hudební katedře PdF UHK:
Hlasová výchova, Sólový zpěv, Didaktika sólového zpěvu

Vzdělání:

Gymnázium Brno (1969)
Konzervatoř Brno (1974 – prof. František Hrabal)
AMU Praha, katedra zpěvu a operní režie (1984 – prof. René Tuček)

Pedagogické a umělecké působení:

1969 – 1974 varhaník a ředitel kůru v Brně – Králově Poli
1974 – 1985 učitel hudby (LŠU, ZUŠ)
1985 – 1986 Pedagogická fakulta Hradec Králové, katedra hudební výchovy
1986 – 1989 varhaník a ředitel kůru na Starém Brně
1990 – 1994 profesor sólového zpěvu na Konzervatoři v Pardubicích
1990 – 1996 hudební redaktor Československého rozhlasu
1990 – dosud PdF UHK (v letech 1991 – 94 vedoucí katedry hudební výchovy)

Nejdůležitější vědecké a umělecké aktivity:

Nahrávky CD – hudební režie (přes sto titulů), např.:

- Boni pueri – Český chlapecký sbor (sbormistři J. Skopal, P. Horák, J. Martinec)

- František Vaníček – varhany (skladby Petra Ebena)
- Viola v barokní hudbě (L. Kyselák, B. Willy, J. Popelka)
- Česká varhanní tvorba (V. Uhlíř)
- Flétny v barokní hudbě (J. Stivín, V. Uhlíř)
- Ave Maria (solisté Národního divadla v Praze, V. Uhlíř)
- Komorní filharmonie Pardubice, dirigenti Róbert Stankovský, Tomáš Koutník, Leoš Svárovský
- KHDS JITRO (skladby B. Martinů, Alfréd Strejček, Stamicovo kvarteto, L. Vele, J. Skopal)
- Janáčkovo kvarteto (Smetana, Janáček)
- Komorní soubor Syrinx (členové Komorní filharmonie Pardubice)
- Mistři romantismu (Roman Fedchuk – housle, Stanislava Ramešová – harfa)
- I mio catalogo... (L. Vele, sólista opery ND Praha, Komorní filharmonie Pardubice, F. Preisler)
- Jiří Bárta – violoncello, Jan Čech – klavír (Martinů, Brahms)

Rozhlasové nahrávky:

- Nahrávky předních českých umělců pro Československý a Český rozhlas a stanici Vltava
- Četné scénáře k popularizaci tzv. vážné hudby

Ostatní aktivity:

- člen předsednictva Unie českých pěveckých sborů HK
- člen domácích a mezinárodních porot soutěží v sólovém a sborovém zpěvu
- hlasový poradce pěveckých sborů
- dopisovatel časopisů Hudební rozhledy a Sborové umění

1. Jak vidíte další profilování Pedagogické fakulty po oddělení oborů předcházejících na Fakultu humanitních studií?

Předně bych rád řekl, že jsem osobně velmi rád, že naše Univerzita získala akreditaci pro novou fakultu. Budeme ji samozřejmě podporovat a těšíme se na spolupráci. Další vývoj Pedagogické fakulty lze jen těžko předpovídat. Jistě se budou tvořit další proudy, které mohou vést v budoucnu ke vzniku další fakulty nebo fakult (zde mám na mysli např. sociální fakultu atd.). Mělo by se však postupovat s rozvahou, aby případná další oddělování od Pedagogické fakulty byla vždy ku prospěchu všech subjektů. Cílem totiž jistě není pouhá likvidace PdF a její budoucí případný zánik. Z pozice předsedy senátu se proto budu snažit pomoci klidnému vývoji v této oblasti.

2. Jak chápete úlohu a postavení senátu v rámci systému řízení fakulty vysoké školy?

Senát je nejvyšším orgánem fakulty, a to orgánem naprosto nezastupitelným. Vzhledem k nízké volební účasti (především studentů) se však domnívám, že jeho funkce není doceněna a často ani vůbec pochopena. Osvětlení funkce senátu je jedním z úkolů, který stojí před novým senátem PdF.

3. Ujímáte se funkce předsedy senátu s vizí nějakého specifického cíle, kterého byste rád v oblasti vysokoškolské legislativy dosáhl?

Úkolů stojí před senátem celá řada. Jednak je to mnoho pravidelných úkolů (např. schválení rozpočtu PdF), ale práce čeká senát také v oblasti legislativy (např. aktualizace volebního a jednacího řádu AS PdF apod.). Především se však chci z titulu své nové funkce zasadit za vytvoření klidného a přátelského prostředí, které všichni potřebujeme ke své práci.

4. Mohl byste i Vy přispět do odborné diskuse k problematice strukturování učitelského studia? K tomuto tématu se jistě senát bude vyslovovat.

Tato problematika bude zřejmě nový senát zaměstnávat. Osobně nejsem příznivcem strukturování učitelského studia, domnívám se, že v této oblasti nemá opodstatnění. Nicméně musíme sledovat vývoj na ostatních univerzitách a aktuálně reagovat. Nesmíme – jak se říká – zaspát dobu, a pak budeme třeba moci aktuálně ovlivnit i vývoj této problematiky.

Složení AS FIM

Mgr. Tomáš Kozel (předseda), **doc. RNDr. Tatiana Gavalcová, CSc.**, (místopředsedkyně za akademickou komoru), **Ing. Václav Freylich** (místopředseda za studentskou komoru).

Členové akademické komory:

Ing. Vladimír Bureš, Ing. Hana Mohelská, Mgr. Pavel Pražák

Členové studentské komory:

Zuzana Němcová, Tereza Nováková, Jakub Pecha

Nový předseda AS FIM vlastním pohledem

Mgr. Tomáš Kozel *1972

- 1986–90 **Lepařovo gymnázium v Jičíně** (Ne, že by to bylo důležité, ale rád na to vzpomínám.)
- 1990–95 **Pedagogická fakulta VŠP v Hradci Králové**, učitelství matematika a informatika
- od r. 1995 **FIM UHK (FŘIT VŠP)** – katedra informatiky a kvantitativních metod, výuka předmětů z oblasti programování
- v současnosti se pokouším o dokončení doktorského studia v oboru Informační a znalostní management studijního programu Systémové inženýrství a informatika na FIM UHK.

Odborné zaměření:

- Objektově orientované programování
- Mobilní objekty a zařízení

Osobní zájmy:

- Rodina
- Hudba – aktivně (folklor a big beat)
- Létání

1. Jak chápete úlohu a postavení senátu v rámci systému řízení fakulty vysoké školy?

Akademický senát má ze zákona především legislativní úlohu. Mimo to však může napomáhat všem členům akademické obce při řešení různých problémů. Chápu akademický senát jako skupinu lidí se společným zájmem o dění na akademické půdě, kteří se dobrovolně vzdávají části svého volného času ve prospěch své instituce. To je věc, které si velmi vážím a na které chci stavět. Navíc se jedná o instituci s výrazným zastoupením studentů, což napomáhá vnést do procesu řízení jiný pohled a přináší to také velmi potřebnou zpětnou vazbu.

2. Ujímáte se funkce předsedy senátu s vizí nějakého specifického cíle, kterého byste rád v oblasti vysokoškolské legislativy dosáhl?

Zatím se především rozkoukávám. Z dění v senátu jsem trochu vypadl před dvěma lety, kdy jsem se rozhodl intenzivně věnovat výchově své malé dcerky – Kačenky. Mou jedinou dlouhodobou vizí je tedy pokračovat dále v dobré práci všech předešlých senátů. Určitě budu rád, když se akademický senát FIM zapíše do povědomí celé akademické obce jako akceschopná a efektivní instituce.

3. Jaké úkoly před senátem řízeným Vámi vidíte v nejbližším období?

Akademický senát musel hned na svém prvním zasedání začít pracovat velmi intenzivně. Rozhodl o vypsání voleb kandidáta na funkci děkana FIM. V současné době bude AS vedle přípravy voleb projednávat výroční zprávy o činnosti a hospodaření FIM za rok 2004 a schvalovat rozpočet na rok 2005. Tento rychlý nástup se však dá zvládnout, a to především díky tomu, že většina senátorů má již s prací v senátu zkušenosti.

4. Jaký bude AS FIM a celá fakulta za tři roky, až současnému senátu uplyne funkční období?

Pevně věřím, že AS FIM udělá vše pro to, aby byl po třech letech činnosti vnímán jako užitečná instituce. Budu velice rád, když senát v tomto složení uzavře svoji činnost několika zasedáními v místnostech nové budovy FIM Na Soutoku.

-Redakce-

Představuje se nový vedoucí katedry speciální pedagogiky PdF Mgr. Tibor Vojtko

Když jsem v akademickém roce 2000–2001 absolvoval na Univerzitě J. E. Purkyně obor učitelství pro 1. st. ZŠ a speciální školy, pracoval jsem prvním rokem jako učitel přípravného stupně pomocné školy speciální ZŠ při dětské lázeňské léčebně v Železnici a netušil jsem, kam až mě zaměstnání a hobby jednou dovedou. Ve stejném roce jsem byl přijat do postgraduálního doktorského studia na katedře speciální pedagogiky PdF UK v Praze. Po několika příjemných letech učitelského povolání na speciální a základní škole jsem se stal členem katedry speciální pedagogiky PdF UHK.

V současné době katedra speciální pedagogiky navazuje na úspěchy a obětavou práci minulých představitelů, ze kterých je třeba jmenovat prof. V. Kovaříčka a prof. J. Jesenského. Nelze opomenout působení doc. K. Janíše, který od poloviny minulého akademického roku směřoval katedru k modernímu badatelskému a personálnímu rozvoji.

Naše katedra patří k nejmladším svého druhu. Její tým však svou odborností, přístupem a ambicemi skýtá záruky, že jeho práce bude korespondovat s požadavky dynamicky se vyvíjejícího vědního oboru speciální pedagogiky.

Katedra speciální pedagogiky garantuje dva neučitelské bakalářské obory v prezenční formě: Sociálně výchovná péče o smyslově postižené a Výchovná práce ve speciálních zařízeních, který existuje i v kombinované formě. V příštím roce budou absolvovat první studenti následného magisterského studia oboru Speciální pedagogika rehabilitační a humanitární činnosti. Dále nabízí absolventům středních a vysokých škol rozšiřující studium speciální pedagogiky. V tomto akademickém roce jsme koncipovali kurz speciální pedagogiky pro absolventy středních odborných učilišť.

Za vedení doc. K. Janíše se katedře podařilo úspěšně reakreditovat prezenční formy studia.

Před námi stojí několik cílů. Za všechny jmenujme profilaci katedry jako moderního pracoviště, doplnění týmu o zkušené pedagogy a badatele, úsilí dominovat v Královéhradeckém kraji jako centrum vědeckých poznatků speciálně pedagogické teorie a praxe, které je umí patřičně zprostředkovat, a v neposlední řadě koncepční garance vzdělávání zdravotně postižených na PdF UHK.

Tibor Vojtko, vedoucí katedry speciální pedagogiky PdF

Ministerská návštěva

Ještě ve funkci ministra pro místní rozvoj navštívil 4. dubna 2005 Univerzitu Hradec Králové současný premiér Ing. Jiří Paroubek. Se studenty programu Filologie – Cizí jazyky pro cestovní ruch besedoval na téma Politika podpory cestovního ruchu. Snímek zachycuje ministra Paroubka a poslankyni Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Ing. Hanu Orgoníkovou v družném rozhovoru s představiteli univerzity a fakult, jímž ministerský den na univerzitě vyvrcholil. Dle sdělení ředitele kabinetu ministra a člena akademické obce UHK Mgr. Jana Morávka hodnotil Jiří Paroubek svůj program na univerzitě jako zdařilý a vizi spolupráce mezi Ministerstvem pro místní rozvoj a Univerzitou Hradec Králové jako perspektivní a žádoucí.

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Týden programu Socrates

Katedra německého jazyka a literatury v rámci projektu Socrates spolupracuje s vysokými školami v zahraničí, konkrétně s německými univerzitami v Eichstättu, Oldenburku a v Drážďanech a s pedagogickými akademii v rakouském Štýrském Hradci, belgickém Brugge-Oostende a dánském Ribe. Zástupci některých těchto institucí přijeli v týdnu od 4. do 9. dubna 2005 do Hradce Králové na Týden programu Socrates. Naši studenti tak měli možnost vyslechnout přednášky prof. Ronneberger-Sibold, prof. Hubera, prof. Neu-

Na snímku zleva prof. Huber, prof. Ronneberger-Sibold a Mgr. Ptatschek

mana, Mgr. Ptatscheka (všichni z Katholische Universität Eichstätt). V rámci kulturního programu navštívili kolegové ze zahraničí budovu rektorátu.

Zcela poprvé do Hradce zavítali kolegové z Belgie (prof. Lambrechts a prof. Wyffels), kteří se netajili tím, jak velkým dojemem na ně město a univerzita zapůsobily. Belgičané svůj pobyt v Hradci shrnuli do několika vět: „Nová budova UHK je krásná, výstava studentů katedry výtvarné výchovy obdivuhodná, studenti ve výuce příjemní a emfatičtí, přestavba rektorátu během 300 dní neuvěřitelná. Ale nejvíc, nejvíc vám „závidíme“ vaše absolventy...“.

Škoda, že pozvání na Týden programu Socrates nemohli pro pracovní a časové zaneprázdnění využít k učitelským mobilitám i kolegové z ostatních partnerských univerzit.

Jana Korčáková, katedra německého jazyka a literatury PdF

10 let spolupráce UHK a Microsoft

Univerzita Hradec Králové spolupracuje s firmou Microsoft již delší dobu. První významné kroky proběhly již v devadesátých letech minulého století. Univerzita – tehdy ještě Vysoká škola pedagogická – vstoupila do programu Select a získala tak snadný přístup k software firmy Microsoft za minimální ceny. Celková úspora za uplynulá léta se pohybuje v řádu milionů korun. Kromě získávání software nám firma vychází vstříc také poskytováním odborných školení týkající se produktů firmy pro pracovníky rektorátu a především oddělení IS FIM. V dalších letech byla spolupráce dále rozšířena a byla uzavřena – jako první v republice – smlouva Campus Agreement pro FIM a později byla rozšířena i na rektorát UHK. Tato smlouva dále zjednodušuje získávání nových verzí software.

Univerzita Hradec Králové nasadila produkty Microsoftu na všechny univerzitní servery, což zjednodušilo správu systémů a zajistilo potřebné bezpeč-

nostní záruky. Implementace software Microsoft bylo oceněno prvním místem v soutěži 3x 100 pro české školství. Tato i další aktivity UHK jsou prezentovány na webu společnosti Microsoft jako případové studie.

V dubnu letošního roku proběhlo několik setkání vedení univerzity s představiteli firmy. Univerzitu navštívili Jan Knittl a Jan Toman, zástupci Microsoft pro školství a veřejnou správu. Účastníci se vzájemně informovali o možnostech spolupráce, zejména v souvislosti s nově zřizovaným Institutem dalšího vzdělávání UHK. Druhá část jednání proběhla v novém sídle Microsoftu v Praze, kde pro představitele univerzity připravil Microsoft sérii přednášek týkajících se produktů SharePoint Portal Server a Class Server, které by mohly být využívány na UHK.

Další jednání se týkalo rozšíření smlouvy Campus Agreement na Pedagogickou fakultu UHK, což by přineslo další výhody pro vybavení univerzity základním programovým vybavením. Komplexní zabezpečení pracovníků univerzity i studentů vhodnými programy, důsledný tlak na legalitu software a snaha o vytvoření jednotného informačního prostředí na univerzitě jsou společnými cíli UHK a Microsoftu, k jejichž uskutečněním nemalou měrou přispěla i tato setkání.

Petr Exner, IKM UHK

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST

Habilitace znovu po deseti letech

Na zasedání Vědecké rady Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové 13. dubna 2005 se uskutečnila po 10 letech, kdy tehdejší VŠP přišla o habilitační práva, znovu dvě habilitační řízení v oboru Historické vědy se zaměřením na české a československé dějiny. Toto právo získala Pedagogická fakulta v loňském roce díky Ústavu historických věd PdF UHK.

Habilitační komise, vedená prof. PhDr. Zdeňkem Kárníkem, DrSc., doporučila k řízení PhDr. Petra Kmoška, CSc., z katedry výtvarné výchovy PdF UHK s prací Střelecké spolky měst z pomezí Čech, Moravy a Slezska a jejich malované terče. Obhájená práce byla zajímavá tím, že přinesla poznatky z pomezí historie a dějin umění. Také Kmoškova přednáška o uměleckém zpracování dřeva, lidovém a profesionálním řezbářství v 2. pol. 19. a 1. pol. 20. století ve východních Čechách byla přijata se zájmem.

Excelentní výkon při obhajobě podala PhDr. Irena Korbelářová, Dr., proděkanka Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Na její přednášku o roli žen v městech Rakouského Slezska v 18. století navázala obhajoba práce o městech na Těšínsku v 18. století. Dokonalé heuristické zvládnutí materiálu, novátorské poznatky a cenné závěry jsou charakteristické pro práci habilitantky.

V komisích a mezi oponenty působili naši přední odborníci, z mimohradecských např. prof. J. Čechura, prof. D. Uhlíř, prof. L. Daniel, doc. B. Smutný, prof. I. Kořán, prof. J. Royt, prof. Z. Jirásek.

Nové habilitace byly vskutku kvalitní. Tento trend vysoké kvality je nezvratný a jedině správný. *Vladimír Wolf, děkan PdF UHK a předseda VR PdF UHK*

Netradiční pohledy na školu a vzdělávání

Katedra pedagogiky a psychologie Pedagogické fakulty UHK ve spolupráci s Fakultou humanitních studií Univerzity Pardubice uspořádala 6. dubna 2005 v aule budovy č. 3 přednášku o netradičních pohledech na školu a vzdělávání. Jako host vystoupil známý představitel postpedagogického myšlení – německý pedagog Hubertus von Schoenebeck (*na snímku vpravo nahoře*). Přednáška, která přítomné zaujala řadou zajímavých a netradičních myšlenkových podnětů, moderoval profesor Karel Rýdl z pardubické univerzity.

Vladimír Václavík, ÚPPPV

Příprava učitelů primárního vzdělávání

Ve čtvrtek 7. dubna 2005 se uskutečnila pod záštitou děkana PdF UHK prof. Vladimíra Wolfa a doc. Marty Faberové, ředitelky Ústavu pedagogiky a psychologie pro primární vzdělávání, vědecká konference s mezinárodní účastí určená odborníkům zabývajícím se otázkami primárního vzdělávání a přípravou učitelů 1. stupně ZŠ.

Cílem konference bylo:

- Charakterizovat současný stav primárního vzdělávání na pedagogických fakultách v domácím i zahraničním kontextu.
- Prezentovat výsledky realizace Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP pro ZV) na pilotních základních školách v ČR.
- Předat zkušenosti z profesní přípravy učitelů primárního vzdělávání vzhledem k RVP pro ZV.

Na konferenci přednesl hlavní referát prof. Jiří Mareš. Jeho vystoupení se týkalo problémů primárního vzdělávání z pohledu Akreditační komise vlády ČR. Zajímavé bylo i vystoupení členky pracovní skupiny akreditační komise a vedoucí katedry primárního a alternativního vzdělávání doc. Hany Lukášové z PdF Ostravské univerzity.

Rovinou pohledu přípravy budoucích učitelů vzhledem k RVP pro ZV se zabývalo vystoupení ředitelů pilotních ZŠ Mgr. Karla Bárty, prezidenta Asociace ředitelů ZŠ ČR, a Zdeňka Brože, ředitele ZŠ Dr. Malíka v Chrudimi. Jejich dosavadní zkušenosti nastínily, jak lze připravovat a vést budoucí studenty, a také upozornily na další úskalí, ale i výhody zavádění RVP pro ZV. V další části nás seznámil s postojem a pohledy na kurikulární reformu PaedDr. Pavel Jankovský z královéhradeckého inspektorátu České školní inspekce.

V poslední části se s námi podělili o zkušenosti z profesní přípravy učitelů primárního vzdělávání vzhledem k Rámcovému vzdělávacímu programu pedagogové a vyučující na jednotlivých pedagogických fakultách v Česku i na Slovensku.

Doprovodnou akcí byla výstava výtvarných prací studentů učitelství 1. stupně ZŠ a soutěžní výstava výtvarných prací dětí mateřských škol z našeho kraje.

Celá konference měla pracovní charakter a bude pokračovat na podzim na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, kde se hlouběji zaměří na uplatňování nových koncepčních přístupů v primárním vzdělávání s ohledem na RVP. *Iva Bartošová, ÚPPPV PdF*

Frankofonní dny v Hradci Králové již popáté...

Program letošního již pátého ročníku Dnů frankofonie, připravený oddělením francouzského jazyka a literatury KAJL PdF UHK pod vedením Daniele Geoffroy

Konštický a Česko-francouzským klubem, byl opět bohatý a svou rozmanitostí přilákal milovníky francouzského jazyka všech věkových kategorií.

Již 9. března 2005 byla za účasti pana O. Gilleta, vyslance francouzského společenství Belgie-Valonsko-Brusel, zahájena výstava věnovaná *mistrům belgického komiksu*, kterou vhodně doplnila jeho přednáška o historii a současnosti tohoto oblíbeného literárně-výtvarného žánru.

Oficiální zahájení Dnů frankofonie v divadle Drak dne 14. března 2005 patřilo slavnostnímu předání certifikátů mezinárodní jazykové zkoušky z francouzštiny DELF za účasti ředitele Alliance française v Pardubicích a dvěma představitelům francouzského divadelního Atelieu Gybon z Hradce Králové. Gymnazisté druhého, třetího a čtvrtého ročníku pod vedením lektora UHK a učitelky francouzštiny Ivany Šubrtové nastudovali hry A. Rossetta *„Annie, Bettie et cetera“* a hry G. Pereca *„L'Augmentation“* (Zvýšení platu), s nimiž se představí i v programu Dnů francouzské kultury v dalších českých městech a ve Francii.

Středa 16. března 2005 nabídla hradecké veřejnosti setkání se švýcarskou spisovatelkou *Anne Cuneo* v prostorách Městské knihovny v Hradci Králové. Autorka románu s autobiografickými prvky *„Prague aux doigts de feu“* (Praha s prsty ohně) vzpomínala na silné momenty r. 1968 a 1989 a na setkání s Čechy všech věkových skupin a profesí. Večer se pak milovníci panenské přírody vydali na filmové putování po národním parku Vercors ve francouzských Alpách za vzácným nočním *motýlem* Isabelou se sympatickou dvojicí starce a děvčátka, jejichž vztah plný zvrátů nás okouzli laskavým humorem a jazykovou originalitou.

Závěr týdne přinesl otevření výstavy fotografií paní Daniele Geffroy Konštický v Městské knihovně s názvem *„Quebec a Nouveau Brunswick“*. Po dobu tří týdnů výstava přilákala nejširší veřejnost, zejména gymnazisty, kteří s velkým zájmem reagovali na výtvarně-literární soutěž o symbolech Kanady a provincie Quebec.

Přednáška kanadského vyslance pana O. Nicoloff *„Multiculturalité au Canada“* v úterý 5. dubna 2005 rozšířila pohled na tuto úchvatnou přírodu oplývající zemí o soužití obyvatel různých etnických a náboženských skupin a o postoji státu k nim.

Tři dubnová frankofonní setkání v rámci projektu „Tvůrčí Afrika“ nabídla veřejnosti hudebně-poetický večer za zvuků afrických bubnů J.B. Moliy (Kongo)

„Zdání o čase“ Z. Vodičky v Podkroví Klicperova divadla v pondělí 11. dubna 2005. V úterý se studenti univerzity a gymnázií sešli na besedě s dramatikem *Kossi Efoui* z Toga. O tom, jaký ohlas toto setkání mělo, svědčí reakce jedné z účastnic: „...Pozitivně naladěný a usměvavý černoušek mě okouzli. Nejenže mu bylo dobře rozumět, ale vnesl do sálu optimismus a dobrou náladu. Navíc mi nasadil brouka do hlavy, jestli nejt studovat filozofii. Jeho názory se mi líbily.“ Celý cyklus završila projekce filmu z dílny D.D. Mambéty (Senegal) *„Hyeny“* na motivy divadelní hry *„Návštěva staré dámy“* v Podkroví Klicperova divadla.

Poděkování patří paní Daniele Geffroy Konštický, která programově uspořádala a zajistila celý průběh frankofonních dní ve spolupráci s divadlem Drak, Městskou knihovnou v Hradci Králové, Klicperovým divadlem, Gymnáziem B. Němcové a Česko-francouzským klubem. Spolupřádá velvyslanectví Francie, Kanady a Švýcarska, zastoupení Valonsko-Brusel, Festival Tvůrčí Afrika.

Alena Váchová a Ivana Šubrtová z Gymnázia Boženy Němcové v Hradci Králové

O výzkumu v pískovně Obědovice u Hradce Králové

V pátek 8.4. 2005 dokončilo Archeologické centrum Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové první etapu záchraného archeologického výzkumu v pískovně Obědovice, který provozuje ZS Kratonohy.

Na ploše zhruba 0,6 ha bylo archeology zjištěno osídlení z počátku mladší doby kamenné (neolitu), která je spojena s počátky zemědělského života pravěkých lidí na našem území. Výzkumem se podařilo doložit sídliště z počátku uvedené etapy. Byly vykopány spodní části stavebních jam, které se táhly podél dlouhých domů o délce i několika desítek metrů. Tyto a další jámy obsahovaly zlomky keramických nádob, nástrojů štípaných z pazourku a poškozené sekerky vybroušené z kamene. Kosti se na těchto lokalitách většinou nedochovaly.

Výzkumu se pod vedením pracovníků Archeologického centra účastnili studenti učitelské historie v rámci semináře s názvem Praktická archeologie. „Jde o kvalifikované pracovní síly,“ pochválil je vedoucí centra dr. Radomír Tichý. „I díky jim výkopové práce zatím trvaly jen tři dny. Už od podzimu budeme ještě silnější o studenty nového bakalářského oboru Prezentace historických věd.“

Výzkum navazuje na práce archeologů Muzea východních Čech v Hradci Králové, kteří na místě pracovali do roku 2003. Díky dlouhodobé práci jde zatím o největší zkoumanou plochu ve východních Čechách. „Osídlení terénního hřbetu je zajímavé. Na jeho severní hraně byla sídliště z mladší doby kamenné a na jižním svahu vesnice mladší doby bronzové. To jsme zkoumali v loňském roce,“ říká R. Tichý.

Druhá etapa bude pokračovat po další skrytce ještě v měsíci dubnu, kdy bude výzkum ukončen a plocha bude předána pískovně k další těžbě.

Petr Kotyza, student PdF, Archeologické centrum PdF UHK

Na snímku v popředí student Kotyza z prvního ročníku při výzkumu obilního síla

Koncert studentů hudební katedry

Ve středu 13. dubna 2005 se v koncertním sále Nového Adalbertina uskutečnil koncert hudební katedry PdF UHK. Šlo o vystoupení devíti studentů před celostátní interpretační soutěží pedagogických fakult ČR. Na pořadu byly skladby širokého časového spektra, od Falconieriho a Corellioho po Oliviera Messiaena. Kromě sólového klavíru a zpěvu se mohli posluchači potěšit také zvukem houslí, a ne ledajakým. Obecně můžeme tvrdit, že večer kralovaly tři ženy: první z nich, **Věra Vičková**, přednesla za klavírního doprovodu doc. Chrobáka nej-dříve dvě věty Bartókovy *Sonatiny*, srdce publika si však získala provedením I. věty – Allegro moderato *Koncertu pro housle č. 9* Ch.-A. de Bériota.

Druhou královnou večera, ovšem pouze v pořadí, nikoli ve výkonu, byla **Anna Biolková** s částí Sukova *Jara, op. 22a* a Chopinovou *Baladou g moll, op. 23 č. 1*, jejíž vyklenutý a procitěný sólový klavír evokoval virtuozitu Valentiny Kameníkové.

Na závěr pak přišla tečka opravdu královská. **Miriam Otčenášková** za doprovodu Mgr. Vondráčka zahrála I. větu – Allegro moderato appassionato jednoho z nejslavnějších houslových koncertů – *Koncertu e moll, op. 64* Felixe Mendelssohna-Bartholdyho.

Nemůžeme nepopřát všem vystupujícím úspěch v soutěži, neboť budou-li jejich výkony takto zdařilé, budou naši Alma mater reprezentovat vskutku důstojně!

Martin Kuba, student PdF UHK

Stivínovy kreace: Non plus futrál!

Ve čtvrtek 14.4. 2005 se uskutečnil v pořadí již třetí koncert pořádaný Univerzitou Hradec Králové. Orchester UHK si pozval jako svého hosta mistra flétnové hry pana Jiřího Stivína. Už první skladba, Vivaldiho *Jaro* ze Čtvera ročních dob, navodila příjemnou atmosféru radosti a pohody. Zde se představil samotný orchestr se svým dirigentem Jaromírem Křováčkem jako sólistou. V barokním stylu pak pokračoval i pan Stivín ve flétnovém koncertu stejného autora. Malou sopránovou flétnu poté vyměnil za flétnu příčnou a program dostal trochu jiný směr. Za přítomnosti samotného autora Luboše Sluky zazněly tři části z jeho *Taneční suity*. Orchester zahrál tuto skladbu doplněnou o bicí nástroje a dal v ní prostor pro improvizace a také J. Stivínovi. Koncert nabýval na dynamičnosti. Postupně se přidávaly další nástroje, saxofon a elektrická kytara. Perdido Juana Tizola provázela typická jazzová sóla. První přídavek vrátil posluchače zpět do doby J. S. Bacha a poté zazněl ještě jednou Vivaldi, ale již ve formě čisté radosti z improvizace. Závěr pak patřil pouze J. Stivínovi a J. Křováčkovi, kteří potvrdili, že hudba se dá tvořit momentálním nápadem přímo na pódiu. Věříme, že tento koncert byl pro posluchače oddechem a příjemným rozptýlením v dnešní uspěchané době. Na vysvětlenou pro čtenáře dodejme, že výstřední titulky článku zachycuje autentický výrok Jiřího Stivína, kterým ohodnotil svůj výkon i atmosféru koncertu v prostředí dvorany Objektu společné výuky.

Jaromír Křováček, umělecký vedoucí Orchestru UHK

Literární dílna o holocaustu

„Téma holocaustu vyžaduje buď mlčení, nebo bouři rozhořčení.“ Slovy Arona Appelfelda uvedl prof. Jiří Holý z FF UK druhou literární dílnu roku 2005, pořádanou Ústavem českého jazyka a literatury PdF UHK a Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové, tentokrát na téma „Holocaust v české a polské literatuře“. Plně obsazená studovna vědecké knihovny měla díky jeho přednášce možnost seznámit se ještě s třetí cestou, kterou se k tématu holocaustu spisovatelé vydali: cestou věcné, nezaujaté zprávy.

Profesor Holý na dílech vybraných českých, slovenských a polských autorů ukázal, že prostá umělecká stylizace je schopna o skutečnosti holocaustu podat působivější obraz než reflexe, která usiluje o její hodnocení nebo ji transformuje do podoby symbolického příběhu. Žofie Naňková, Tadeusz Borowski, Hanna Krallová, u nás Jiří Weil, Arnošt Lustig, na Slovensku Rudolf Jašík či Leopold Lahola viděli v holocaustu především poznamenané osudy jednotlivců. Bezmoc a utrpení se nedotkly jen lidí deportovaných do koncentračních tá-

borů. V každodenní zkušenosti lágru byli trýzniteli sami vězni; mnozí z dozorců a pracovníků táborů se stali jejími obětmi jako ti, které střezili.

Umělecké výpovědi takto zbavené jednoznačného rozlišení stran dobra a zla se setkaly s přehlížením nebo odmítáním. Reportážní zachycení člověka v extrémní situaci napadlo idealizující a ideologizující pohled na kolektivní hrdinství či vinu a znepokojilo všechny, kteří chtěli o holocaustu „mlčet“ nebo se nad ním „bouřlivě rozhořčovat“. Díla podléhala ostré kritice, cenzuře a zásahům československé a polské státní moci.

Jak naznačil prof. Holý a jak se návštěvníci literární dílny shodli v následné diskusi, už proto není možné hodnotit výše jeden či druhý způsob umělecké výpovědi. Téma holocaustu totiž nemá jen estetickou hodnotu, ale především hodnotu paměti, přestože cena přímého a objektivního svědectví je s odstupem doby nezpochybnitelná.

Prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc. (1953) je absolventem Filozofické fakulty UK, v letech 1978 – 1982 působil v nakladatelství Československý spisovatel, v letech 1982 – 1998 jako vědecký pracovník v Ústavu pro českou literaturu ČSAV. Od roku 1998 je docentem Filozofické fakulty UK v Praze, v roce 2001 byl jmenován profesorem české literatury. V letech 1992 – 2000 hostoval na několika univerzitách v SRN a v Rakousku. K jeho dílům patří *Práce a básnivost. Estetický projekt světa Vladislava Vančury (1990)*, soubor studií *Problémy nové české epiky (1995)*, je spoluautorem publikace *Česká literatura od počátků k dnešku (1998)*. Je autorem mnoha příspěvků ve sbornících, článků a recenzí v odborném tisku.

Miroslav Janovský, student PdF UHK

OČIMA STUDENTŮ

Studentská literárněvědná konference

Ve dnech 6. a 7. dubna 2005 se na půdě Ústavu pro českou literaturu Akademie věd České republiky uskutečnil již IV. ročník Studentské literárněvědné konference.

Setkání se zúčastnili v hojné míře studenti a doktorandi nejen z českých, ale také ze slovenských a polských pedagogických a filozofických fakult. Zatímco loňský ročník byl věnován problematice vnímání krajiny a domu (vzdáleného a blízkého), letos zvolili akademici a pedagogové Univerzity Karlovy téma: Proměny žánrů v české a slovenské literatuře – Mezi deklamovankou a románem. Různost námětů i způsobů zpracování jednotlivých příspěvků vedla mnohdy k ostré diskusi, která však nepostrádala aspekt konstruktivní kritiky a doporučení k další vědecké práci.

Je již dobrou tradicí, že na této studentské konferenci má naše univerzita své zástupce. V letošním roce zazněly dva referáty studentů Pedagogické fakulty UHK: Martina Kuby *Temné příběhy Karoliny Světlé* a Michala Čuřína *K tradicím žánru fantasy v české literatuře*.

Konference byla naplněna přátelskou atmosférou a stala se nesmírně cennou příležitostí pro setkání studentů a špičkových vědeckých pracovníků z Česka, Slovenska a Polska. Doufáme, že konference nebyla poslední svého druhu, neboť přinesla tolik potřebné srovnání práce bohemistických kateder u nás i v zahraničí.

Michal Čuřín, student PdF UHK

DIÁŘ

Nové knihy: Gesto štědrosti nebo paternalismu?

Před nedávnem se čtenáři Telegrafu v článku nazvaném *Osobnost profesora Richarda Werbnera* (číslo 1/2005 z 1. února 2005) dozvěděli, že z iniciativy prof. Werbnera, hostujícího profesora na katedře aplikované lingvistiky FIM,

probíhá jednání o darování velkého počtu knih – tehdy byl uveden přibližný počet devíti set výtisků – od britského nakladatelství Oliver Stoneman.

Zanedlouho, v březnovém čísle Zpravodaje, byla na první straně uvedena krátká informace, že naše univerzitní knihovna zmíněné publikace přijala. Počet darovaných knih však vysoce převyšoval původní předpoklad: z britských ostrovů nakonec dorazilo neuvěřitelných dva tisíce knih.

Tolik fakta. Od počátku tuto akci obklopovalo mnoho dojmů a iluzí. Tento stav byl mimo jiné jedním z důvodů, které mě vedly k napsání těchto pár řádků.

Zasloužený dar

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že za darované knihy sice univerzita neplatila, přesto však „zadarmo“ nejsou. Tento dar je výsledkem řetězové reakce, již lze shrnout do několika fází: odvíjí se od dlouhodobých intenzivních aktivit na poli afrikanistiky a obecně sociálních věd, která vyústila v akademickém roce 2004/5 v získání grantu FRVŠ *Přednáškový pobyt Richarda Werbnera*, jehož úspěšný průběh, na němž mají zásluhu všichni, kteří se přímo i nepřímo podíleli, inicioval „konečný produkt“, tedy zmiňovanou zásilku.

Po daru

Období po zásilce je méně emotivní. Spekulace ustupují faktům. Ve skladu univerzitní knihovny se totiž skutečně objevují publikace, zahrnující široké spektrum oborů: politickou ekonomii, historii, sociologii, africká studia, díla z oblasti feminismu a genderových studií, literárněkritickou produkci, viktoriánská studia. V omezené míře lze objevit i románovou tvorbu (osobně mě velmi potěšil například cenný výtisk staršího data románu Josepha Conrada *Heart of Darkness*). Všechny publikace jsou v angličtině. Moje první zběžné seznámení se s knihami ve skladu bylo poznamenáno pocity zvědavosti a nedočkavosti: ta radost, když jsem objevila knihy od ceněných autorů, které v západním světě patří k nepostradatelným, byla nepopsatelná. Na druhou stranu jsem si uvědomovala, že hodnotu mnoha z oněch knih a „separátek“ nejsem schopna dostatečně posoudit, neboť přesahují oblast mých profesionálních zájmů.

V současné době probíhá časově náročná registrace a katalogizace těchto knih. Ředitelka knihovny, Mgr. Ježková, vítá všechny iniciativy ze strany univerzitních pedagogů, které by tuto činnost pracovníkům knihovny pomohly usnadnit. Prakticky se jedná o následující: přijít do skladu, procházet jednotlivé tituly, selektovat je (eventuálně určité tituly vyřadit) a pomáhat tak s katalogizací.

Závěrem je třeba jednoznačně zdůraznit, že i přes všemožné předchozí pochybnosti je darování knihovny Colina Stonemana naší univerzitě aktem veskrze pozitivním, který musí ocenit každý člen akademické obce, jenž má knihy rád a kterému obecně leží na srdci vzdělanost české populace. Snad ještě pádnějším argumentem je nedávné udělení akreditace třetí fakultě naší univerzity, Fakultě humanitních studií. Budou to zejména studenti a pedagogové této nové instituce, kteří ze Stonemanova daru budou profitovat nejvíce. A to ještě nevědí, že se velmi brzy schyluje k další, podobné zásilce knih z britských ostrovů... a zase bude „zadarmo“! Předchozí věta odhaluje další motivaci k napsání tohoto článku: mou snahou bylo oddělit fakta od dojmů a iluzí a připravit tak půdu pro přijetí dalšího daru.

Hana Novotná, katedra aplikované lingvistiky, FIM

Nové tituly nakladatelství Gaudeamus

ZEMAN, Jiří, *Úvaha o bohu*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 96 s. ISBN 80-7041-079-5.

VEBER, Václav, VÍTEK, Miloš. *Theodor Sylaba: Dějiny politických filozofií* (Politické filozofie od antiky do konce 20. století). 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 304 s. ISBN 80-7041-055-8.

editor Bartošová, Iva, *Příprava učitelů primárního vzdělávání: Sborník příspěvků z vědecké konference s mezinárodní účastí*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 234 s. ISBN 80-7041-199-6.

SAKSLOVÁ, Věra, ŠIMKOVÁ, Eva, *Základy řízení lidských zdrojů: Systematický přehled základní personální problematiky*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 155 s. ISBN 80-7041-187-2.

MERKUNOVÁ, Alena, *Základy funkční somatologie (Fyziologie): Poznámky k přednáškám*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, 125 s. ISBN 80-7041-091-4.

Plánované akce

- **2. května 2005 v místnosti A17** pořádá katedra sociální práce a sociální politiky ve spolupráci s Mezinárodní organizací pro migraci seminář „*Migrace – emigrace – imigrace aneb potřebuje Česká republika zahraniční odborníky?*“ Na semináři budou mimo jiné promítány dokumentární filmy z archivu mezinárodního festivalu Jeden svět.
- **4. května 2005 se konají koncerty studentů hudební katedry PdF UHK**. 1. Koncertní sál Nového Adalbertina v Hradci Králové, 18.00 hodin, účinkuje Milada Petrášová – klavír. 2. Kaple sv. Klimenta v Hradci Králové (naproti rektórátu UHK), 19.30 hodin, varhanní koncert studentů hudební katedry z díla J. S. Bacha.
- **5.–6. května 2005** hostí Univerzita Hradec Králové informační seminář koordinátorů programu *Socrates/Erasmus* všech českých veřejných vysokých škol.
- **5.–6. května 2005** se na pedagogické fakultě UHK schází *Asociace děkanů pedagogických fakult*.
- **10. května 2005 v 19.00 hodin** se v Městské hudební síni v Hradci Králové koná *varhanní koncert studentů hudební katedry*. Program: F. Liszt, F. Mendelssohn-Bartholdy, L. Vierne, P. Eben.
- **11. května 2005 v 18.30 hodin** se v kostele Povýšení sv. Kříže v Litomyšli koná závěrečný bakalářský varhanní koncert koncert – *Petr Jiříček, student hudební katedry PdF UHK*. Program: C. Franck, M. Reger, J. Alain, M. Duruflé.
- **11. května 2005** se v okolí novohradeckého rybníka Biřička uskuteční tradiční akce pro děti nazvaná *Hrátky se zvířátky*. Děti budou mít možnost prozkoumat okolí a zapojit se do připravených aktivit. Na stanovištích potkají studenty oboru sociální pedagogika, kteří pro ně připraví zajímavé soutěže a úkoly. Děti (možná i se svými rodiči) budou závodit v různých disciplínách a zachraňovat svět zvířátek. Po závěrečné návštěvě ostrova je možné opéct burty a posedět u připraveného tábora. Vstupné je nízké (10 Kč) a v ceně je i občerstvení.

TOTO ČÍSLO VYŠLO S PODPOROU

DUHOVÉ ENERGIE

dužová energie

UNIVERZITA
HRADEC KRÁLOVÉ

ZPRAVODAJ UHK – informační zpravodaj Univerzity Hradec Králové, vychází devětkrát ročně. Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 15365. Toto číslo vyšlo 9. 5. 2005. Elektronické vydání a archiv starších čísel na adrese: www.uhk.cz/uhk/zpravodaj. Uzávěrka příštího čísla je 18. 5. 2005 ve 12.00 hod. Příspěvky zasílejte elektronickou poštou členům redakční rady.

Redakční rada: Mgr. Ondřej Tikovský (šéfredaktor), doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc., PhDr. Jana Korčáková, Ph.D., RNDr. Petra Poullová, Ing. Petr Exner, PhDr. Vladimír Kolbřížek, Ph.D., Martin Kuba.

Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení příspěvků. Foto: archiv Zpravodaje UHK.